

**Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim
Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala**

Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus
Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati
Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1699

Sæculum Primum, Continens res memorabiles Ecclesiæ, quæ contigerunt
ab ortu Christi usque ad annum 100.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64743)

SÆCULUM
PRIMUM,

Continens res memora-
biles Ecclesiæ, quæ contigerunt
ab ortu Christi usque ad
annum 100.

DECAS I.

✻ à Christo nato ad annum ejus 10. ✻
I.

 Ctavo à nativitate Die, Ka-
lendis Januarii, JESUS Chri-
stus ut se verum Abrahami
filium profiteretur, legi cir-
cumcisionis se subjecit & pre-
tiosi sanguinis sui rubricâ Æræ Christianæ
initium, insignivit.* Sexto exinde die Ba-
lahami nepotes, Dynastæ tres, seu Reguli
stellâ Duce venêre Hierosolymam & inde
Bethlemum, ubi in JESU Infante Deum ve-
rum adoraverunt,* Moniti per somnum ut
aliâ in patriam viâ regrederentur, callidam
Herodis crudelitatem eluserunt.* Qui
delusum se à Magis intelligens pueros om-
nes

A

nes

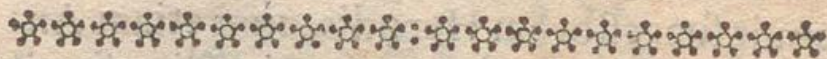
nes ante biennium natos interimijussit: ad Infantem autem, quem exterminare nefandâ cæde proposuerat, sanguinariæ manus tyranni non pertigerunt, quia jubente Angelo in Ægyptum abductus erat.* Deo postmodum immane infanticidium ulciscente, pœnas pro innocente sanguine fuso meritas persolvit. Mirâ enim morborum varietate ac fœditate cruciatus, & â suis derelictus, ex turpissimo corpore sceleratissimam animam efflavit.

Successit Herodi Archelaus regni hæres ex testamento Patris, non tamen absque effusione sanguinis. Cum enim Judæos in defunctum Herodem graviter conviciis tumultuantes ob cædem iis allatam, qui Aquilam auream è templi foribus deturbarant, verbis placare non posset, præmissos exercitu tria millia seditiosorum trucidavit. Quapropter Romam ad Augustum navigare compulsus, coram eo diu cum Antipa fratre de successione contendit.

* 2. Dirempta tandem lis est Romæ, & ditio Herodis in duas partes divisa, quarum una cessit Archelao, non jam Regi, sed Tetrarchæ, alia inter Philippum & Antipam fratres ejus distributa. Declaratus igitur Tetrarcha Judææ Archelaus circa anni hujus finem in Judæam revertitur, cui Judæi juramento se obligant.

✽ 3. 4. 5. 6. 7. 8. ✽ Putant aliqui Josephum Infantem JESUM anno tertio reduxisse in Palæstinam ex Ægypto, quibus non videtur ratio ob quam in Ægypto diutius retentum esse affirmant, Baronius autem reditum Christi ex Ægypto statuit anno ejus octavo.

✽ 9. & 10. ✽ Sanctissima Familia habitat in Nazareth, unde Christus dictus est Nazarenus, adhæsitq; illi hoc nomen usq; dum in Christum credentes, CHRISTIANI appellati sunt, tunc enim NAZARENI nomen relictum est illis, qui simul Christum colebant & legalia quoque vetera retinebant, neque Judæi, neque veri Christiani. Impius Porphyrius, & Julianus Apostata non aliter Christianos, quam Galilæos appellabant.

DECAS II.

✽ *Ab anno 10. ad Annum 20.* ✽

12. **C**um Christus jam esset duodennis, deductus est à Parentibus Hierosolymam ad festum Paschæ, quibus nescientibus ibidem per triduum remansit. Non videtur autem credibile, quod pij aliqui putant, Christum hoc triduo mendicasse, quia lege divinâ prohibitum antiquitus videbatur Judæis mendicare.

A 2

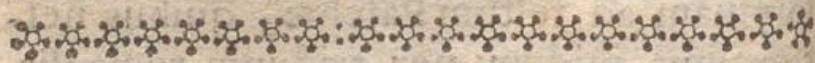
Re-

Reliqui anni vacant quia latuit Christus, & usque ad annum trigesimum nihil de eo proditum est, præter id, quod tribus verbis Evangelista complectitur: *Erat subditus illis.*

Interea circa annum Christi decimum sextum ARCHELAUS Ethnarcha nono Principatus sui anno Romæ à legatis Samaritanorum & Judæorum de nimia crudelitate & tyrannide iudicio postulatur, & ab Augusto accersitur, Viennam Galliæ civitatem in exilium mittitur, & bona ejus fisco addicuntur.

Ex damnatione hujus Archelai certior causa redditur, quare Joseph ex Ægypto reversus noluerit venire in Judæam, auditto illic Archelaum regnare: non enim timuit successorem Herodis, cum etiam Antipas, qui in Galilæa regnavit, filius fuerit Herodis, subterfugit autem tyrannidem Archelai.

Obiit Anno 16. Augustus Imperator, & successit Tiberius Nero.

DECAS III.

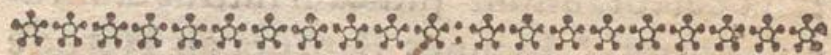
✿ *Ab anno 20. ad annum 30.* ✿

Latente adhuc Christo nihil gestum reperitur quod spectat ad res ecclesiasticas.

Cre.

Credibilius est S. Josephum in hac annorum decade obivisse, quam quod quidam sine fundamento scribunt eundē post resurrectionem Domini adhuc superstitem fuisse. Si enim Passionis tempore Josephus adhuc vixisset, Dominus matrem suam non Joanni fidelissimo Virginitatis custodi commendāssēt, quæ jam Josepho fuerat commendatissima.

Pontius Pilatus anno Christi vigesimo octavo, nocte intempestâ Cæsaris imagines intulit Hierosolymam, quod ingentem inter Judæos tumultum suscitavit: multis quoque rapinis & crudelitatibus vexavit, idque integro decennio, quo eis præfuit.

DECAS IV.

✿ *Ab anno 30. ad annum 40.* ✿

31. **R**edemptor humani generis **JESUS CHRISTUS** DEUS noster, lux vera, lumine prædicationis effulgere cœpit. baptizatus igitur est Dominus a servo suo Joanne post impletum annum vitæ trigesimum, uti Baronius ex probatissimis scriptoribus, & præcipuè S. Ignatio Martyre coætaneo Christi computat, die sextâ Januarii, ut semper tenuit Ecclesia Occidentalis.

A 3

Me

Memorat S. Chrysostomus in hom. de Baptismo Christi ex sanctificatione tunc aquis inditâ, annum eâ nocte, quâ baptismi Christi solennitas celebratur, fieri miraculum consuevisse, ut quam fideles acceptam aquam domum referrent, ac reconderent, ea non solum integro anno, sed etiam biennio ac triennio incorrupta conservaretur. Quod intelligendum est de aqua eâ nocte in Ecclesia conservari solita, uti à Grecis observari docet Baronius, non autem passim de omnibus aquis eâ nocte haustis.

Christus à Joanne baptizatus secedit in solitudinem & 40. diebus jejunit. * Invitatus venit ad nuptias & aquam in vinum convertit, * venit Hierosolymam ad Pascha celebrandum * Judæam lustrat & miracula patrat. * Joannes Baptista ab Herode mittitur in carcerem, * Jesus venit in Samariam, inde in Galilæam & iterum in Canam Galilæam, ubi filiam Reguli cujusdam (Dominus is erat alicujus oppidi, qui tamen Tetrarchæ suberat) absentem sanitati restituit. * Vocat Andream & Joannem, aliaque memorabilia innumera patrat.

A multis iisque gravissimis auctoribus scriptum reperitur, quod ABGARUS Edeffæ, Syriæ civitatis Rex famâ miraculorum per-motus Epistolâ missâ Christum ad sê Edeffam

fam

sam invitaverit. Rescripsisse verò Domi-
num & laudâsse fidem ejus, se verò excu-
sâsse, quod iis, ad quos missus esset, occupa-
tus à Judæa recedere non posset, Cæterum
missurum se post suam ascensionem unum
ex discipulus suis, qui ei salutem animæ
& corporis restitueret.

*Hæc Epistola quam Eusebius ex tabulis Edes-
senis historiae suæ intexuit, tametsi à Gelasio in-
ter apogrypha numeretur, non tamen omninò
proscripta est. Sicut nec historia, quæ circum-
fertur de transmissa imagine, quam Christus di-
vino vultûs attactu linteo impresserit & Abaga-
ro Christum videndi percupido transmiserit, vis-
tute cujus plura miracula præstita fuerint in Ec-
clesia, de quo scribit Hadrianus Papa ad Ca-
rolum Magnum.*

* 32. Christus creat Apostolos * Sermo-
nem habet in monte de beatitudine verâ,
& Christianæ legis perfectione * multa sig-
na facit * in domo Simonis Leprosi man-
ducat, pedes ejus lacrymis rigante Mag-
dalenâ. * Patitur multas contradictiones
Judæorum, & insidias eludit.

* 33. Herodes Antipas Tetrarcha Gali-
lææ in ipso convivio natalis sui, ab Hero-
diade concubina deceptus, ut ejus filiæ
salsatrici satisfaceret, Joannem Baptistam
in castello Macherunte carcere custodi-

tum truncari jubet. * Christus multiplicat panem. * Peragrat Galilæam declinans Judæam. * Petro confitenti Principatum promittit in Ecclesia sua. * Transfiguratur in monte * a Judæis ad lapidandum quaeritur. * Restituit visum cæco nato lavanti se in siloe natatoria.

Fuit autem Siloe fons ad radicem montis Sion, qui non jugiter ebulliebat aquas, sed certis tantum horis diei. Memorat S. Hieronymus eum precibus Isaie Prophetae primum erupisse, ut obsessis sub Ezechia Rege Judæis succurreretur, & quoties iidem aquatum venirent, undam præbuisse, hostibus verò venientibus latuisse.

Eodem anno designat Dominus septuaginta duos discipulos, * docet divitias esse contemnendas * atque inter alia de Epulone divite ad inferos damnato, & mendico Lazaro narrationem intexit.

Hæc narratio an Parabolica, an historia vera sit, variant auctores: Baronius illis ad stipulatur qui putant esse veram historiam. Et quidem Euthymius ex Hebræorum traditione ait diviti Epuloni fuisse nomen NYNENSIS. Confirmatur etiam hæc sententia quod multis in locis in honorem ejusdem Lazari erectæ ecclesiæ habeantur. Neque obstat, quod ibi mentio fiat de Sinu Abrahæ, de lingua, de digito, quia in divinis scripturis usitatum est, corporea membra, Deo, Angelis,

Et animabus ad meliorem intelligentiam adscribere.

✠ 34. Lazarus resuscitatur, * Concilium adversus JESUM initur. * Hierosolymis festivo applausu & voce Hosanna resonante excipitur.

Est autem vox Hosanna idem ac Latinis Salva quæso. Vox usitata in festo Tabernaculorum, quando DEUM deprecantibus sacerdotibus populus respondere consueverat, ut nos in Litanis facimus, Hosanna. Libera seu salva quæso.

Arefacit arborem fici. * Fraudulenta quæstiones Phariseorum, præsertim de tributo pendendo Cæsari, eludit. * Inungitur à Magdalena * à Juda Iscarioth XXX argenteis venditur.

Quando Christus dicitur venditus 30. argenteis, non videtur ea summa intelligenda de florenis paucis, sed (quod probabilius autumat Baronijs) significat summam quandam multò majorem, unde ager figuli emi poterat in Palestina, in qua regione, utpote valde angusta & simul populosissima, agri magno pretio constabant. Vox argenteus si reperitur in Pentateucho significat Selagh hoc est Siclum unum. Si reperitur in Prophetis, significat Litrin, hoc est libram; Si in Hagiographis, Canterin, hoc est talentum. Et hâc ratione probabilius est Evangelistam u-

As

sur-

surpasse more, quo prophetae uti consueverunt, nec mirum pro 30. libris argenti.

JESUS Pascha manducat cum discipulis * Pedes Apostolorum lavat * Eucharistiam instituit * Orat in monte * Capitur * Patitur * Moritur anno decimo octavo Tiberii Imperatoris, expleto anno ætatis trigesimo tertio & tribus mensibus juxta computum Mariani Scoti, Eusebii, Nicetæ, Cedreni & plurimorum antiquiorum, quibus adhæret Baronius. De die Mensis, quo mortuus est Christus, major adhuc lis est an fuerit 25. Martij, an alia ejus mensis, fortè etiam (ut quidam memorant) dies Aprilis. De die hebdomadæ certū est fuisse sextam Sabbathi dictam Judæis, Gentilibus autem diem Veneris, Christianis Græcis Parasceven, Latinis feriam sextam. * Resurgit Christus tertio die à mortuis * apparet diversimodè * Spiritum sanctum suis impartitur * Apostolos in Galilæam ablegat, ibidemque eductis foras in Bethaniam, elevatis manibus benedicit, & in cœlum ascendit egregium relinquens ascensionis suæ monumentum, non modò Apostolis, sed posteris omnibus spectandum, sacrorum pedum suorum impressa terris vestigia, eo loco, quo in monte Oliveti elevatus est in cœlum,

Christi

Christi porrò vestigia in tantum ibidem inhaerent, ut cum ea terra quotidie à fidelibus devotionis ergò auferatur, nihilominus eadem vestigia pristinum statum continuò recipiant. Et cum ecclesia eo loco conderetur, summum tantum cacumen propter Dominici Corporis meatum contegi non potuit. Testatur hæc Hieronymus, Paulinus, Beda.

Post Ascensionem Domini in locum Judæ subrogatur Mathias * Spiritus sanctus descendit & format Evangelii Præcones * Baptismus à Petro in nomine Christi confertur * Christi fides miraculis ab Apostolis variè confirmatur.

Primam discordiam in ecclesia moverunt Græci, id est Judæi, qui in Græcia nati, lingua eorum ac moribus imbuti erant, neque enim id de gentilibus intelligi potest, utpote ad quos Evangelium nondum pervenerat. Discordiæ autem causa fuit, quòd viduæ eorum despicerentur in ministerio, scilicet in rerum communium quotidiana distributione sive in AGAPE. Viderunt enim quod viduæ Hebræorum, qui in Judæa nati erant, in distributione tam vestium, quam ciborum tanquam honoratiores cæteris præponerentur. Hoc murmur dedit occasionem Apostolis eligendi septem Diaconos, qui impostero essent præfecti

mensæ, non tantum profanæ, ut perperam id putant hæretici, sed etiam Eucharisticæ, quæ Hierosolymis & alijs in locis tunc temporis cœnæ communi, seu publico illi convivio (quod in signum charitatis ex communi thesauro ecclesiæ instruebatur & AGAPE dicebatur) præmitti solebat. Ministrabant ergo Diaconi Apostolis Eucharistiam conficientibus, & postmodum profanas etiam mensas ex officio curabant.

S. Jacobus Alphæi, cognomento Justus idemque frater Domini dictus a Petro, totius orbis Magistro præpositus & ordinatus est primus Hierosolymorum Episcopus. Primus ille habuit Cathedram ligneam Episcopalem, quam Eusebius ad sua usque tempora reservatam & permagni habitam fuisse scribit. Primus etiam usurpavit Cidarum, item Poderem & super humerale seu stolam Episcopalem.

S. Stephanus Protomartyr lapidatur.

✠ 35. Dispersis post necem S. Stephani Christianis, præter Apostolos, qui Hierosolymis adhuc remanebant, per diversas terras Ecclesia Dei feliciter propagatur, Lazarus, Maria Magdalena, Martha & Marcella pedisequa unâ cum Maximino Christi discipulo navi absque remigio imposita divinâ Providentiâ in Massiliam appellunt.

S. Pau-

S. Paulus anno ætatis suæ probabiliter trigesimo quarto convertitur ad Christum * Philippus prædicat Samaritis * Baptizatis Sacramento confirmationis Spiritus sanctus impertitur * Redarguitur Simon Magus, volens pecuniâ emere virtutem dandi Spiritum sanctum.

Simon Magus doctrinæ Apostolorum plurimum obversatur primus omnium hæresiarcha.

HÆRESIS ET IMPIETAS SIMONIS MAGI.

*P*rimò jactabat se esse magnam Dei virtutem, sic dementârat Samaritas (erat autem & ipse Samaritanus, natus in vico cui nomen Gittoni) Judæis, autem Christo infensus suadere conabatur se esse Dei filium, in Judæos, & in Samariam descendisse tanquam patrem, in reliquas autem gentes, quasi Spiritum sanctum adventasse. Circumducens etiam secum Selenem quandam, sive Helenam dictam, à Tyro, civitate Phœnicis, quæstuariam redemptam appellabat primam mentis suæ conceptionem, matrem omnium, per quam initio creâssent Angelos, à quibus postea mundus esset effectus; Porro Angelos, agrè ferentes se progeniem alterius cujusquam putari, in ipsam Selenem commotos, eam in terra retinuisse, ne ad Patrem suum sursum recurreret, usque adeo, ut in corpore humano includeretur, & per secula

veluti de vase in vas transmigraret in corpore muliebria, fuisseque etiam in illa Helena, propter quam bellum Troianum exortum esset. Hæc & similia plurima & absurdissima effutiebatur Præstigiator impius. S. Irenæus de eo fusè commemorat. Unde S. Ignatius jure hunc Simonem primogenitum Satanæ appellavit: Sectatores illius à nefandis operibus suis dicti sunt **ENTYCHITÆ**: de quorum absurdis Epiphanius.

Philippus Diaconus ab Angelo admonitus occurrit Eunuchò Candacis Reginae Æthiopum, eoque instructo & baptizato raptus à Spiritu divino transfertur in Azotum.

Eunuchum hunc Evangelium Christi, prout à Philippo instructus erat, prædicasse & Martyriam postmodum subiisse docent multi Ss. Patres.

✱ 36. 37. 38. ✱ Caiphas ut scribit Nicephorus vitæ pertæsus mortem sibi ipsi consciscit. Pilatum quoque in Galliam relegatum Viennæ propriâ manu sibi necem intulisse plurimi referunt. Paulus prædicat passim Evangelium, & Damasco (ibi per sportam dimissus) venit Hierosolymam ad Petrum videndum.

✱ 39. Tiberius moritur relicto Imperij hærede Cajo Caligula. S. Petrus Antiochenam fundat Ecclesiam, ibique primò collocat Cathedram veritatis.

Sed

Cajus Imperator imperat Judæis statuam suam collocare in templo Hierosolymitano, vultque passim divinis honoribus adorari.

✱ 42. Petronius statuarius flexus Judæorum lamentis differt Sidone statuam Hierosolymis inferendam perficere, interea Agrippa Cajo supplicat, ne statuæ dedicationem novis mandatis urgeat, idque ceu maximam gratiam ab Imperatore tandem obtinet.

Judæi multis cladibus atteruntur, Syris & Græcis contra eos arma ferentibus.

✱ 43. Cajus Imperator conjuratione Cassii Chereæ & Sabini Tribunorum militum Prætorianorum occiditur. Periit quoque uxor ejus Cæsonia, gladio à Centurione confossa, & filia parieti illisa.

Factione militum Prætorianorum Imperium capescit Tiberius Claudius Drusus Germanicus.

CHRISTIANI primùm dicti Antiochiæ. Quia verò hæretici quoque paulò post idem hoc nomen sibi usurpârunt, & suos quoque sectatores Christianos appellârunt, quod fecisse primò Carpocratianos Epiphanius docet, ideo, ad veros Christianos à falsis distinguendos, nomen CATHOLICUM ab ipsis Apostolis inventum est. Et hoc quidem cognomen tam proprium est ve-

ræ Ecclesiæ, ut cum serio res acta fuit, nulli unquam hæretici id ausi fuerint usurpare, ut affirmat S. Augustinus cont. Epist. fund. c. 1.

S. Thadæus sanat Abagarum Regem, & Edeffenos convertit ad Christum.

✠ 44. S. Jacobus filius Zebedæi, & frater Joannis ab Agrippa Herode capite truncatur & Martyrio coronatur.

Petrus in Carcerem detruditur, & ab eo per Angelum liberatur.

Constituitur ab Apostolis Hierosolymis SYMBOLUM, quod dicitur APOSTOLORUM, tanquam prima regula Christianitatis, & fundamentum unitatis ac doctrinæ universalis, quo posito in omnem terram divisi nomen Christi ad gentes portaverunt.

Fuit Symbolum istud non scripto, vel in membranis exaratum, sed tantum in cordibus singulorum retentum, ut certum esset, hoc neminem ex lectione, quæ interdum, etiam ad infideles pervenire solet, sed ex Apostolorum traditione didicisse. ita S. Hieronymus, S. Ambrosius & S. Augustinus.

Singulis Apostolis ad suas Provincias abeuntibus, S. Petrus ad Simonis Magi pestiferam corruptelam abolendam Romam venit.

Ingenti fame universus orbis vexatur:

in

in cuius remedium Christiani Antiochiæ collectas pecunias ad Christianos in Judæa existentes per Saulum & Barnabam transmittunt, quæ pia consuetudo, in Ecclesia diu perduravit, ultra tempora Theodosii. Propagatum ex ejusmodi sacris Apostolicis Institutionibus in Ecclesiam Catholicam, ut in quotidianum pauperum usum singulis diebus Dominicis collectæ fierent.

✱ 45. à Petro Apostolorum Principe, qui anno superiore venerat, Romana Ecclesia totius orbis Princeps instituitur, & Sede Pontificiâ decoratur. In cuius rei memoriam perennem, celebritas annua habetur in Ecclesia, & S. Petri Cathedra lignea in Basilica Vaticana asservatur. Stabilitâ Romæ in hunc modum Cathedrâ Petri Antiochena alteri cessit: absq; tamen principatûs in Ecclesiam universalem prærogativa, quæ soli Romanæ Cathedræ Petri annexa est.

Petrus Provisurus Ecclesiæ Antiochenæ, primam suam Epistolam Romæ scribit. Quod verò addat in fine, *salutat vos Ecclesia quæ est in Babylone collecta*, id facit propter magnificentiam urbis, cum vitiis tunc conjunctam: quam vocem Novatores derivant in Romam modernam: sed non minore

nore

nore contumeliâ quam illa sit, quâ multi negant Petrum Romæ unquam sedisse.

S. Marcus latinè vulgavit hoc anno suum Evangelium.

✱ 46. Herodes Agrippa Cæsareæ in veste splendida orationem habet, & divinos sibi honores arrogans ab Angelo percussus, atque ita computrefactus est, ut totum corpus in vermes abierit.

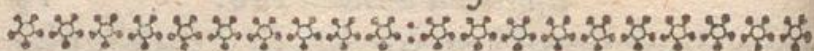
Paulus & Barnabas Paphum venientes, Sergium Paulum Proconsulem ad fidem Christi convertunt, prius excæcato ad tempus Elymâ mago: qui tamen minimè resipuit, sed magis ac magis insanians Evangelio se opposuit.

✱ 47. Paulus Iconium Lycaoniæ pervenit, & Theclam ad Christum convertit admirabilem illam in purpurato choro Martyrum sceminarum antelignanam & Proto-Martyrem.

✱ 48. Beatissima Virgo vitâ functa, cum corpore & anima in cœlum assumitur.

✱ 49. & 50. ✱ Romæ incrementum sumit Evangelii fructus & vilescit profana aruspicum disciplina, frustra Claudio Imperatore Senatusconsulto se se opponente contra externas superstitiones, sub quo nomine Christiana religio tunc temporis comprehendebatur.

DE.

DECAS VI.

51. **P**etrus una cum Judæis Româ egressus redit Hierosolymam, ubi primum concilium Apostolorum in causa legalium celebratum est, & definitum, ut fideles ab immolatis, a sanguine, & suffocato abstinerent propter Judæos, qui eorum usu scandalizabantur, a cæteris autem legalibus liberi essent. Orta post hæc lis inter Petrum & Paulum Antiochiæ, nec non inter Paulum & Barnabam! sed lis qualis inter sanctos esse consuevit, ex zelo gloriæ DEI, ideóque charitatis vinculo illæso manente, imò arctius coeunte.

HÆRESIS ET IMPIETAS CERINTHI.

Docuit hominem salutem sine baptismo consequi, aliis defectum suppleantibus ejus, qui sine baptismo obiit.

Circumcisionem cum baptismo & legem Judaicam cum Christiana commiscuit.

Deiparæ Virginitatem abnuit, & JESUM in simplicium hominum numero posuit.

Somniauit in passione Christum impassibilem à JESU passibili avolasse.

Fundamenta etiam jecit delirii Chiliastarum seu Millenariorum, qui post resurrectionem temporale Christi regnum expectabant omni per mille annos carnis voluptate plenum. Bar-

Barnabas erigit Ecclesiam Mediolanensem.

Paulus venit in Lystram & propter Judæos, qui ibi erant, circumcidit Timotheum, eumque Ordinat.

Lucas Paulo adhæret, fitque comes peregrinationum variarum.

Videtur incepisse in Ecclesia ritus nocturnarum precum: siquidem Lucas agens de Carcere Philippensibus scribit, *Paulum & Silam mediâ nocte surgentes laudâsse Dominum*: unde putant plurimi SS. Patres Apostolorum exemplo introductum esse, ut de nocte fideles surgerent ad Psalmodyam, quam ideo in tres nocturnos divisam dicunt, ut corresponderet oratio tripartita, & additis laudibus quatripartita, monitioni Christi Marci 13. *vigilate, nescitis enim quando Dominus veniet, serò, an mediâ nocte, an Galli cantu, an manè.*

S. Epiphanius psalmos, qui primâ noctis horâ cani consueverunt, appellat Lucernales: S. Basilius Lucernariam gratiarum actionem. Tertullianus autem hasce vigilias vocat nocturnas convocationes: *Quòd scilicet non privatim in cœtibus, sed in publicis ecclesiis, æque à Laicis, quàm à Clericis haberentur.*

✠ 52. S. Paulus venit Athenas, & ibidem, primò in Synagoga, ac postmodum in Areopago, occasione (desumptâ ab arâ ignoto Deo collocatâ) Christum annunciat.

Are-

Areopagus locus erat juxta mare dictus MORTIS PROMOTORIUM, eò judices conveniebant ad judicandas causas majoris momenti, inde Areopagitæ dicti: nec ulli in numerum adlegebantur nisi probatissimi, famâ integerrimi & virtute spectatissimi essent. Solebant autem dicturi Sententias eò convenire ter quolibet mense & sine omni ornatu verborum summâ taciturnitate in tabellis exarare sententias: unde increbuit Paromia: AREOPAGITA TACITURNIOR. Ab omnibus ferè gentibus etiam ipsis Romanis gravissimæ causæ definiendæ frequenter Areopagum mittebantur. Si causa sanguinis agebatur, judicium exercebant noctu, nullis accensis luminaribus, nè judices miserando reorum aspectu moverentur.

Convertitur à S. Paulo Dionysius Areopagita, & Damaris, uxor (ut multi arbitrantur) Dionysii.

Hic ille Dionysius qui patiente Christo Heliopoli visâ eclipsi solis exclamavit, aut natura evertitur, aut naturæ DEUS patitur

S. Paulus Athenis migrat Corinthum ibique scenofactoriam artem exercet.

Sed unde accidit ut Paulus nobilitate insignis & eruditione præclarus opificium scriberit? *¶* Is qui literas sacras profiteri tunc temporis voluerunt inter Rabbinos, communi quâdam lege præscriptum fuisse, ut manuale quodpiam opificium

addis-

addiscerent. Quia laborantes manibus suis & nunquam otio dediti, sic minus ad peccandum proclives futuri erant, unde inter alios nobiles Rabbinos antiquos, leguntur Rabbi Jochana suttoriam, Rabbi Judæ Pistoriam, & alii alia opificia exercuisse.

Corinthi scribitur à Paulo prima Epistola ad Thessalonicenses.

✠ 53. Paulus adhuc Corinthi degens scribit secundam Epistolam ad Thessalonicenses, in quâ jubet eos stare non tantum iis, quæ scripto, sed etiam quæ per Apostolicas traditiones accepissent, *State & tenete traditiones.*

Christiana Religio à primo jam Ecclesiæ nascentis exordio duplici jure regebatur, scripto & non scripto, legibus videlicet & consuetudine: quod cuiq; bene instituta Republica & tam Græcis quàm Romanis commune fuisse perspicuum est.

✠ 54. S. Paulus Ephesum venit. Judæus autem quidam nomine Apollo vir potens in Scripturis & valde eloquens, post Pauli abitum in Syriam veniens Ephesum, & à Priscilla & Aquila exactius fidem edoctus perrexit Corinthum, magno fructu prædicans ubique Evangelium.

S. Philippus Apostolus apud Hieropolim Phrygiæ urbem cruci affigitur, & lapidibus simul obruitur.

55. Pau-

✽ 55. Paulus peragratis Asiæ partibus redit Ephesum, ibique pugnat cum bestiis, id est (ut Chrysofomus & alii plurimi interpretantur) cum hominibus efferis.

Non igitur, ut aliqui autumant, ibi feris obiectus fuit.

Ibidem sudariis & semicinctiis suis sanitatem multis infirmis restituit.

Ex Fimbriæ Christi & Pauli sudariorum exemplis fidelibus pia & Religiosa traditio inhaesit, ut cum minus liceret sanctorum corpora sepulchris condita tangere, desuper admoverent sudaria quædam aut vela, quæ dicebantur SANCTUARIA, sive BRANDEA, de quibus quantum virtutem haurirent, locuples testis est Gregorius Papa & alii.

✽ 56. Corinthi magna fit accessio ad Christianam fidem, non tantum prædicatione Pauli, sed etiam occasione septem filiorum Scevæ Principis Sacerdotum, qui in nomine Jesu dæmones eijcere temerariè ausi, à malo Spiritu obruti sunt, ut refert Lucas in actis cap. 19. quo exemplo exterriti fideles Corinthi ingentem copiam librorum magicorum igne absumendam contulerunt, qui mos hodie dum viget in Ecclesia ut libri Hæretici flammis tradantur.

Testantur Hieronymus, quod Apollonius Tyanæus nullibi carius, quam Ephesi hoc tempore magiæ suæ merces exposuerit.

Circa

Circa exorcismos filiõrum Scevæ observant quidam, quòd hi à majoribus suis Judæis traditum arcanũ quoddam habuerint potens ad dæmones expellendos, & hoc suo stemmati concreditum ministerium adhibito & commixto cum suis ritibus sacratissimo JESU nomine exercere voluisse, ut se præ Paulo fortasse efferrent, ideoque vim non habuerint; sed male insuper à dæmone excepti fuerint. Qui verò primus eam artem exorcizandi Hebræos docuerit Salomonem fuisse scribit Josephus, & agit insuper de radice quadam virtutis admirabilis adversus dæmones. Testatur quoque Epiphanius, Hebræos firmiter tenuisse, se cui scire ac fari licuisset nomen Tetragrammaton, eum facultatem adversus dæmones assecutum fuisse. Unde filii Scevæ fortasse similis virtutis esse nomen JESU opinantes temerè id usurpârunt.

Claudio Druso hoc anno è vivis per venenum sublato succedit Nero.

✠ 57. ✠ Paulus Ephesi comoratus scribit Epistolam primam ad Corinthios, & incautosum excommunicat. Unde usus in ecclesia excommunicandi propter enormia scelera, iterumque pœnitentias publicas agendi jam à primordio ecclesiæ justè introductus est: similiter usus indulgentiarum à sacerdotum potestate promanans nequaquam, ut heretici fingunt, Papicolarum figmentum est.

B

Ex

Ex doctrina Pauli Virgines Corinthi primò facies suas velare incipiunt, unde velum in Ecclesia hodieum monialibus primò insigni virginitatis conceditur. Collegi quoque sacrarum virginum & viduarum Institui cœperunt.

Gravis seditio Ephesi concitatur contra Paulum ab argentariis opificibus auctore Demetrio, qui ædiculas Dianæ ex argentum cudere solitus erat, cum artificibus suis subditis. Hic tamen motus per Alexandrum Judæum quendam ac scribam sapientem compositus est.

Proficiscitur Paulus in Macedoniam Timotheo Ephesi Episcopo constituto.

Ex Macedonia scribit primam Epistolam Timotheo.

Errores suos spargere incipiunt Hymenæus, Alexander Ærarius & Ebion. Alexandrum Apostolus tradidit Satanæ, quod Dominum blasphemaverit.

Qualis blasphemia illa fuerit non memoratur in Epistola, refert Gualtherius in sua Chronologia, tum Alexandrum, tum Hymenæum & Phillettum asseverasse, resurrectionem jam præterisse. Eodem tempore fuerunt, qui matrimonium appellabant institutum & doctrinam diaboli, & jubebant abstinere ab animatis.

Titus creatur à Paulo Cretæ Episcopus.

✠ 58. ✠ Paulus prædicans gentibus circa Illyricum scribit Epistolam ad Titum.

Sed quare in hac Epistola jubet Apostolus eligi Episcopum unius uxoris virum, & non magis cælibe omnino, qui nullius sit uxoris vir? Respondet Baronius: quia in Creta, de cujus agebat ecclesia, difficillimum fuisset aliquem hujusmodi reperire, cogentibus nimirum (uti Strabo testatur, qui rempublicam Cretensum describit) antiquis eorum legibus, ut omnes à puero uxores ducerent, imò pueri formosiores raperentur, iique essent honoratiores, qui præ cæteris prius rapti fuissent. Interim si contingebat tum in Creta, tum alibi, ut ob cælibum penuriam conjugati eligerentur, consentiente primùm uxore sic electi desinebant ab omni usu conjugii, nec potuit omnino inquit Hieronymus, esse Episcopus, qui in Episcopatu filios faceret. Quod idem unanimi consensu antiqui Patres tradiderunt.

In Græcia multi pseudo-Apostoli circumvagati de Christo varia mentiuntur, unde Lucas sumit occasionem scribendi Evangelium Paulo adhortante.

Theophilus, cui ex Achaia Lucas Evangelium suum inscribit, verosimiliter fuit vir quidam nobilis civis Antiochenus, quem Petrus convertit ad fidem, & in domo ejus, quam Theophilus Neo Christianis in templum donaverat, cathedram suam primò constituit. Cum igitur etiam Lucas

patriâ Antiochenus esset, multis fidem facit, hinc concivi suo Evangelium inscripsisse.

S. Paulus scribit Nicopoli Epistolam secundam ad Corinthios, in qua meminit se nocte ac die in profundo maris fuisse.

Beda profundum maris interpretatur fuisse teterrimum quendam carcerem, nomine *CYZIZENUM*, qui ex eo, quòd altissimus esset, ad eodè deorsum depressus, ut meritò dictus sit profundum maris. Sic Athenis carcer erat famosissimus, qui *BARATHRUM* appellabatur, & hæc interpretatio præ multis præplacet.

Paulus profectus Cenchreas (quod est navale Corinthiorum oppidum) ibidem scribit Epistolam ad Romanos: ut multis argumentis probat Origenes.

Troade Paulus mortuum suscitavit.

Usus Lampadum in ecclesia etiam de die accensarum in signum lætitiæ spiritualis jam his temporibus vigere cœpit.

Dies Hebdomadæ circa eadem temporis feriæ appellatæ, eo quòd Christiani sanctiores non diem hanc vel illam ad cultum divinum habeant, sed omni die Deum colant. Prîma autem feria, dicta est Dominica tum ob resurrectionem Domini, quæ eâ die accidit, tum quòd de illa prædictum sit hæc dies quam fecit Dominus. Reliqua festa, quæ deinceps superaddita sunt, instituerunt

erunt Apostolorum successores viri quoque Apostolici dicantes videlicet, ut loquitur S. Augustinus, & sacantes anniversariis solennitatibus ea, quæ insigniter excellentia certis diebus facta sunt; ut eorum necessariam salubremque memoriam festivitas concelebrata custodiat. Similes plurimos ritus ecclesiæ his temporibus introductos copiosè legere licebit SS. PP. auctoritate probatos & confirmatos in annalibus Ecclesiasticis Baronii sæculo primo.

Paulus remigrat Hierosolymam, ubi à Judæis capitur, & Romam ad Cæsarem mittitur, ad quem appellavit.

✠ 59. ✠ Paulus Romæ scribit secundam Epistolam ad Timotheum & ad Ephesios.

S. Crescens mittitur à Paulo in Gallias ubi Viennensem, ac simul Moguntinam rexit Ecclesiam.

Quando Paulus scribit Crescentem in Galatiam abuisse, pro Galatia Galliam legendum esse assererat Epiphanius. Galli enim sicut nomine, sic re conjuncti erant, & Galatæ originem duxerunt à Gallis, quando isti sub Brenno duce Græciam, Thracias & Asiam minorem devastantes complures provincias sibi tributarias reddiderunt, pars verò ipsorum in ea Asiæ regione sedes fixerunt, quæ ab eisdem postea Galatiæ, vel etiam Gallo-Grætiæ denominationem accepit. Uti docent Justinus, Hieronymus & alij.

missio Aniceto liberto, palam occidendam curavit. Et quia propterea publica Romæ lætitia agebatur, tanquam de salute Imperatoris servata, putant nonnulli hac ex causa accidisse, ut Paulus è carcere cum reliquis vinctis liber abire sineretur.

✠62. ✠Laodicea hoc anno ingenti terræ motu prostrata.

✠63. ✠Jacobus Apostolus & Hierosolymitanus Episcopus Martyrio afficitur relicta Epistolâ Catholicâ, quam scripsit contra hæreticos sui temporis.

✠64. ✠Martyrium S. Marci Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopi.

Monachi à S. Marco in Ægypto Instituti.

Probabiliter iidem sunt, quos Philo vocat ESSENOS, & alij JESSÆOS, sic dictos à JESU sive à JESSE. Suidas ESSÆOS, ait idem esse ac CONTEMPLANTES, qui etiam genus quoddam Rechabitarum eos fuisse opinatur. S. Chrysostomus ESSENOS sive ESSÆOS à vitæ Sanctitate SANCTOS appellatos esse declarat. Baronius omnes Christianos passim degentes non tantum monachos fuisse Essenos dictos, existimat.

✠65 ✠Homo plebejus ac rusticus præcinit Hierosolymitanam cladem, væ væ continuò in vicis & compitis urbis Ingeminans, neque monitis aut verberibus ad silen-

dum adigi potens, donec in obsidione balista Romanorum vocem illi & vitam eripuit.

✠66. ✠ Nero ardentem Trojam, uti depingitur, spectare volens, Romam variis in locis accendit, ita ut mons Palatinus atque duæ urbis partes conflagraverint. Incendium hoc spectavit tyrannus in smaragdo, ut tantò pulchrius esset, & ne oculos offenderet. Cum verò ob hos ignes populi conviciis se impeti videret, culpam in Christianos tanquam in auctores conjecit, & ex eis plurimos hoc prætextu è medio sustulit, atque hinc exordium suum duxit prima persecutio in Christianos mota.

✠67 ✠ Ecclesia DEI coronis Martyrum mirificè illustratur.

Nero præceptorem suum Senecam a proditore inter nobiles conjuratos occidi jubet, ipso Senecâ mortis genus eligente per venæ incisiones in brachiis & cruribus ac cicutæ potionem.

Ecclesia præcipua Lateranensis dicta à Plautio Laterano consule hoc anno necato, cujus domus in Christianorum primariam Ecclesiam conversa est.

✠68. ✠ Petrus & Paulus Apostolorum Principes divino consilio Romæ conveniunt.

S. Petrus ad Judæos factos Christianos scribit secundam Epistolam. Vide.

Videtur quoque Epiftola Judæ circa hoc tempus ſcripta, utpote ejusdem ferè argumenti cum Epiftola Petri, contra quosdam hæreticos Nicolaitas appellatos, & alio nomine etiam Gnoſticos dictos.

HÆRESIS NICOLAITARUM.

Nicolaius unus ex ſeptem primis Diaconis & ſeclæ ejus Nicolaitæ, quos DEO odioſos fuiſſe teſtis eſt Evangeliſta Joannes in Apocalypſi, permittebant communitatem uxorum. In mentem ſibi inducebant, non poſſe quenquam vitæ æternæ participem fieri, qui non diebus ſingulis cum fœmina commiſceretur. Ex cogitârunt inſuper ad terrorem Numinum mirabilium nomina nempe Barbeto, Prunicum, Jaldabaoth, Caulâuchamb, Metran, &c. unde brevi diviſi ab invicem ſunt, & non amplius Nicolaitas, ſed pulcherrimè à ſapientia quæſito nomine, Gnoſticos ſe appellârunt.

HÆRESIS MENANDRI.

Menander profeſſus Simonis Magi doctrinam prædicat, ſe ad ſalutem hominum dandam adveniſſe.

Simon Magus Neroni & Romanis illudens à malis geniis in aëra portatur, ſed precibus S. Petri deiicitur, & confractis cruribus, ac toto corpore malè affecto perit. Et ideo S. Petrus carceri mancipatus eſt. Paulus ſimiliter in vincula conjeſtus,

B s

quam

quamvis ob aliam causam, quia nimirum ut Chrysostronus affirmat, Pellicem Neronis ad castitatis observationem & ad Christum convertit.

In carcere Mamertino, quo Petrus tenebatur ejusdem precibus fons erupit divinam virtutem ministerium baptismi, quo Processus & Martinianus carceris custodes baptizari potuerunt. Dicitur fons ille in hodiernum diem manare, ita ut nec foris erumpat aqua, nec quantumlibet hauriatur, unquam exsiccetur.

Apollonius Tyanæus Romam præstigiis suis ita dementavit, ut à multis divinis honoribus affectus fuerit.

Clades Hierosolymitana variis portentis prænunciatur.

Festo Azymorum, qui fuit octavus dies Aprilis, noctu circum aram Templum tantum lumine effulsit per mediam horam, ut clarissimus dies videretur. Eodem die festo bos cum duceretur immolandus, in templi medio agnum peperit. Orientalis porta aenea interioris templi, quæ vitæ à viginti viris claudi soleret, visa est noctis hora sextâ spontè aperiri. Post dies autem festos 21 mensis Maii ante solis occasum visi sunt per caelum ferri currus, & armata acies concurrere, & ipso die Pentecostes sacerdotes noctu templum intimum ad res divinas celebrandas ingressi, post ingentem strepitum vocem audierunt terrificam ingromus hinc. ita Josephus. Ju

Judæi deficiunt à Romanis, Christiani autem Hierosolymis morantes divinâ visione præmoniti urbe excedunt.

✽ 69. ✽ Petrus & Paulus Apostolorum Principes carcere diu detenti gloriosum Martyrium subiêrunt. S. Petrus inverfo corpore cruci affixus in summitate montis Janiculi, dicitur tamen passus in Vaticano, quia duo isti montes ita conjuncti, atque confusi sunt, ut meruerint etiam nomina confundi. S. Paulus gladio peremptus est.

Martyrium S. Pauli duplex miraculum illustravit. Primò non tantum sanguis, sed etiam lacris fluente è sectis venis largiter eruperunt. Secundò ex capitis abscissi saltu triplici tres emicûere dulcis aquæ fonticuli, unde loco inditum est nomen trium fontium.

S. PETRO in Pontificatu successit Linus.

S. Andreas frater germanus Petri passus est in Achaia post Martyrium Petri, quoto autem anno, certi nihil habetur.

Zelotæ Hierosolymis in templum veluti munitissimum contra cives castrum se recipientes Phannum quendam virum rusticannum, Pontificè eligunt & Anano opponunt urbemque mirum in modum exagitant.

✽ 70. ✽ Nero humani sanguinis hellus crudelis manus sibi violentas infert, &

peste, per totum tempus obsidionis, undecies centena millia. Fuerunt autem intra urbem tempore Paschatis, quando obsessione arctari cœperunt collecti ex tota Judæa super vicies centena & septingenta millia, iis tantum numeratis quibus solis licebat vesci azymis, quæ multis necessitate naturæ vel alia ex causa impuris, comedere non licebat. Qui in vivis remanserunt Judæi, vel triumpho ducti, vel ad opera servilia tracti, venditi vel ad certandum cum bestiis in publicis theatris servati sunt. Et sic demum exciso populo concidit civitas sancta, ut nec lapis maneret super lapidem.

✽(73.)✽ Titus de Judæis Romæ triumphat, & Vespasianus post triumphum de Judæis exhibitum, Jano clauso, pace ubiq; terrarum compositâ, templum Pacis construere aggreditur. Cæsarea, olim turris Stratonis dicta, excisâ Hierosolymâ fit Metropolis Palæstinæ.

Judæi pertinaciter renuunt Imperatorem Vespasianum Dominum appellare, ideo mandato Imperatorio templum Judæorum, quod ONION appellabatur, funditus evertitur, & insuper passim inquiritur in familiam Davidis & si quis ex eo genere deprehendebatur, protinus è medio tollebatur: Quæ persecutio iterum magnam stragem Judæis intulit.

✱(74.)✱ Sectæ Judæorum, quarum se-
ptem præcipuæ erant paulatim extinctæ.
Erant autem sectæ sive hæreses, Galilæo-
rum, Sadducæorum, Scribarum, Phariseo-
rum, Hemeno baptistarum, Nazaræorum,
Ossenorum & Herodianorum.

Ebion hæresiarcha, quicquid ex omni
secta Judæorum turpe fuit, & impium
suas hæreses conflare cœpit. Quod pro-
digium impietatis adeo S. Joannes averfa-
tus est, ut cum aliquando Cerinthus & E-
bion in balneo simul essent, quò Joannes
quoque veniebat; hic circumstantibus di-
xisse feratur, festinemus hinc egredi, ne
cadat balneum, & pereamus cum Ebionem
propter ipsius impietatem.

HÆRESIS EBIONIS.

*Judaismum instauravit, aut novum conflavit
ex sectis diversis.*

*JESUM Christum, ac Spiritum S. in calis
creatos esse commentus est.*

*Negavit & oppugnavit integritatem Beatiss-
simæ Virginis. Conjugij ineundi necessitatem om-
nibus imposuit.*

*Quicquid libèret cuique faciendi, & belluinis
cupiditatibus obtemperandi facultatem esse asse-
veravit.*

*Scripturas antiquas depravavit, & novi te-
stamenti Evangelia rejecit, præter Evangelium
Matthæi, quòd impiè mutilavit.*

S. Mar.

S. Martialis Episcopus Lemovicensis Galliarum Apostolus dictus baculo S. Petri mortuum suscitavit. Baculus iste dicitur hodie Burdegala magna veneratione asservari.

✽(55.)✽ **Martyrium Apollinaris** Episcopi Ravennensis.

Expelluntur Romam Philosophi magno Christianorum bono, utpote a quibus plurimum affligebantur.

Famosissimi fuerunt Apollonius Tyaneus, Demetrius Cynicus, Dion Chrysostomus, Musonius Babylonius, Epictetus Stoicus, Diogenes Junior, & Proteus quidam egregius deceptor Christianorum & flagitiosissimus in impuris amoribus puerorum. Qui tandem ut immortalis sibi gloriam apud posteros pararet, in Olympiis solenni pompa dedit se incendio comburendum.

✽(76. 77. 78. 79.)✽ **Templum pacis** Romae conflagravit, in quo praeter ornamenta toto orbe conquesta, etiam illa, quae templo Hierosolymitano sublata erant, conservabantur.

✽(80.)✽ **Linus** Martyrio afficitur sub Vespasiano, cui Cletus subrogatus est.

DE-

DECAS IX.

✽ Ab anno 80. ad annum 90. ✽

81. **V**Espasianus profluvio ventris moritur, & Titus filius imperat.

Mons Vesuvius in Campania exardescens totas urbes & regiones exurit. Incendium hoc secuta gravissima lues, quâ multi mortalium sunt elati.

✽(82.&83.)✽ Roma eruptione Vesuvii satis afflictâ, iterum incendio cœlitus immisso tribus diebus & totidem noctibus magna ex parte conflagravit.

Titus Imperator dictus ob mansuetudinem **AMOR ET DELICIÆ GENERIS HUMANI** veneno per Domitianum fratrem porrecto mortem oppetiit.

Domitianus in Imperio Tito succedit & gravissimis pœnis adulterium & pudicitiam, præsertim à nobilibus sceminis violatam plectit.

✽(84.&85.)✽ Domitians edicto proscribit Philosophos, qui hoc ipso sæculo, quo Apostoli peragrârunt orbem ad imbuendos populos Christianâ religione, ipsi quoq; provincias obiverunt, eo prætextu, ut mores labefactatos corrigerent, ita tamen; ut in superstitionibus avitis homines

con-

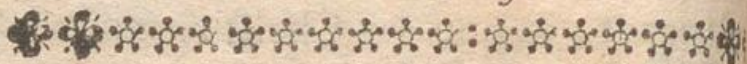
continerent, itaque rei Christianæ maximè obstiterunt.

✽(86.&87.)✽ Christiani summo odio apud Gentiles sunt, ut scribat Tertullianus, gentiles Christianum hominem omnium scelerum reum, Deorum, Imperatorum, legum, morum & totius naturæ inimicum existimasse. ideoque ceu publicos hostes habitos & omnium causam malorum, ita ut si Tiberis ascenderet, si Nilus non effunderet se in arva, si terra moveretur, si fames, si lues, statim Christiani peterentur.

✽(88.89.90.)✽ Domitianus eo vanitatis venit, ut se Deum & Dominum, imò Deæ Virginis, nimirum Palladis filium appellari voluerit.

Susplicari prudenter possumus ideo filium Virginis appellari voluisse, quòd Josephus Judæus ejus lateri continuo inhaerens suggererit Domitiano adulatoriè illud ex oraculis prophetarum, fore ut rex in perpetuum regnaturus esset filius Virginis, unde etiam spe regni perpetui inquiri jussit in Judæos superstites de genere David, quod Vespasianus eodem Josepho adulatore persuasus regni sui non fore finem, similiter indagari præcepit.

DE-

DECAS X.

✽ Ab anno 90. ad annum 100. ✽

91. **A** Pollonius rei Christianæ fortis
 ✽ morareus agitur apud Domitianum
 quod vaticinandi causâ de Nervæ futurum
 imperio puerum occidisset, sed consuetudine
 suis præstigiis usus liber evasit, & Ephesum
 ad socios Philosophos reversus, veram religionem
 iterum omnibus modis impedivi

✽(92.)✽ S. Joannes Evangelista Romanam
 Martyrio nobilitat, ex ferventi oleo
 illæsus exiens, unde in Pathmos insulam
 relegatur.

✽(93.)✽ **CLETUS** Pontifex Romanus
 Martyrium subit

Succedit Clemens.

Domitianus insano furore persequitur
Cristianos.

✽(94.)✽ Agilius Glabrio ex-Consul pro
 fide certat, & leoni objectus, ab ipsa forte
 ter, & illæsus triumphat.

Cornelia Virgo Vestalium maxima, in
 cæsti damnata, & inaudita, viva sub terra
 defoditur.

✽(95. 96. 97.)✽ D. Joannes Evangelista
 anno 97. scribit Apocalipsim.

Cerinthus S. Joanni se opponit.

HÆRE

HÆRESIS CERINTHI.

S. Iræneus ait, eum negasse à Deo factum esse mundum, sed à virtute quadam separata, ab ea Principalitate distante.

JESUM non esse natum ut cæteros homines, sed descendisse in eum Christum post Baptismum in figurâ Columbæ. Christum tempore passionis recessisse à JESU, & sic JESUM tantum passum esse & surrexisse, Christum verò immortalem perseverasse.

Tertullianus asserit, Cerinthum fabulatum esse, quod Deus Hebræorum non Dominus sed Angelus fuerit.

✽(98.)✽ Notarii instituti ad martyrum gesta describenda. Domitianus occiditur à Stephano Clementis Consulis liberto, & Flaviæ Domitiliæ procuratore, qui simulans se de conjurationis indicio illi offerre libellum, è brachio, quod ad collum appensum, fractam manum fingens, gestabat, gladium exerens Domitianum confodit, moxque in odium occisi tyranni omnes aureæ & æreæ statuæ illius conflatæ, & arcus triumphales everfi. Ipsam necem, dum fieret, Apollonius Tyanæus Ephesi tunc existens, & ad populum concionatus, vidit (Diabolo id exhibente) & in media oratione exclamavit; Percute Tyrannum, Percute: tanquam rem coram se agi intueretur.

Sue-

44 *Ab ortu Christi usq; ad annum 100.*

Succedit in Imperio Cocceius Nerva, sub quo Joannes Evangelista ex Pathmo Ephesum revertitur.

✽(99.)✽ Joannes scribit Evangelium, itemque Epistolas, Trajanus adoptatur Nerva.

✽(100.)✽ Trajanus resuscitat persecutionem, prohibitis sodalitiis: quo titulo in Christianos passim sævitum est.

S. Clemens Papa Romanus relegatur in Tauricam, & Chersonam perductus, cum plures ibi Christianos eadem poenâ multatos reperisset, illud solatii eis præstitit, ut cum maximo labore humeris aquam longinquo adferre cogentur, è terra in loco divinitus agni signo demonstrato,

fentem precibus exciverit, quo miraculo plurimi ex accolis ad Christum conversi sunt.

SÆCUL.